

mutatkozik harmadik személyeknek a birtoknál tartalmasabb tulajdonjoga.

A német polg. tvkönyv 559. §-a a bérbeadó törvényes zálogjoga tekintetében akként rendelkezik, hogy az a bérlemény területére a bérlő által hozott ingókra terjed ki. A törvénynek eme intézkedését úgy az irodalom, mint az állandó bírói joggyakorlat akként értelmezi, hogy a törvényes zálogjog csakis azon ingóságokra gyakorolható, melyek a bérlő, nem pedig harmadik személyek tulajdonát képezik.

Úgy tudom, hogy a nyugati államok a németekhez hasonló módon intézkednek a kérdésben, érthetetlen tehát törvényeinknek harmadik személy érdekeit annyira sértő szigora.

Dr. Ney Oszkár

Megszűnik-e az eszmei kár megtérítésének kötelezettsége, ha a károsító cselekmény eredménye megszűnt? Kozmetikus gondatlan cselekményből kifolyólag, a férjhezmenetel esélyeinek csökkenése miatt indít felperes keresetet nem vagyoni kárának megtérítése iránt. A szakvélemény a gondatlan cselekményt és annak következményeit megállapítja. A per két éve folyik, közben felperes arca úgy, ahogy regenerálódik, a bíróság, amely felperest csak a per későbbi szakában látta személyes meghallgatása alkalmából, a keresetet elutasítja. Indokolás: a bíróság nem észlelt felperesen olyan elváltozást, amely a kereseti követelés megítélését indokoltá tenné.

Mi tehát az eszmei kártérítés alapja? a kárt okozó cselekmény, vagy az annak folytán bekövetkezett eredmény. Meg nem történté teszi-e a károsító cselekményt az a tény, hogy annak hatása később — hosszú idő múlva — elenyészik.

Az eszmei kártérítés alapja a személyiség értékesökkenése, de mi az alap abban az esetben, mikor az értékesökkenés megállapítása tisztán attól függ, hogy a per, amelyben a bíróságnak alkalma nyílik közvetlen észlelést tenni, rövidebb vagy hosszabb ideig tart-e, vagy hogy a bíróság előtt felperes a per korábbi vagy későbbi szakában jelent meg.

Elvi kérdéssé fejlesztve a konkrétumot, úgy lehetne a kérdést feltenni, hogy van-e alapja az eszmei kártérítésnek a személyiség múló, de lassan múló értékesökkenése esetében és ha igen, mi az alap?

A kárt okozó cselekmény és az eredmény közötti causalis nexusban az előbbi a döntő. Ha az ok feunforog és intenzitása kétségtelenül olyan, amely a felelőség mérvét megállapítja, nem lehet az ítéletet az okozatra alapítani, amely végeredményben már független az okozótól. Az okozat mineműségére büntetőjogi terminológiával élve, legfeljebb csak mint súlyosbító vagy enyhítő körülmény jelentkezhet, de a

minősítést, vagyis az eredeti cselekményért való felelősséget teljesen ki nem zárhatja.

A kártokozó cselekményt nem expialja az a tény, hogy következménye később megszűnik, egyrészt azért, mert a kártérítés alapja maga a cselekmény, másrészt azért, mert a személyiség értékének csökkent volta, az eredmény fennállása alatt ténylegesen megvolt és ha később meg is szűnt ez az eredmény, a tényleges fennállása tartamára korlátozódó felelősséget ki nem zárhatja.

Dr. Fonyó György

Marhalevél és az állat tulajdonjoga. Az 1928:XIX. t.-c. az állategészségügyi törvény 5—7. §§-ai bizonyos állatokra (ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly, juh, kecske, sertés) marhalevélkötelezettséget írnak elő. A törvény felhatalmazása alapján kiadott 35900/1929. F. M. sz. rendelet (Pénzügyi Közlöny 1929. 223. skk. 1.) kimondja, hogy a marhalevél közokirat, amely az arra jegyzett állatra vonatkozó tulajdonjogot és a kérdéses állatra vonatkozó állategészségrendőri szabályok megtartását igazolja. Arról nem szól a rendelet, de magától értetődik, hogy mint minden közokirattal, úgy a marhalevéllal szemben is van helye ellenbizonyításnak; ahogy az ingatlanok lehet telekkönyvön kívüli, úgy az állatok is lehet — *sit venia verbo* — marhalevélen kívüli tulajdonjoga. Következik ez a húsforgalmi adóról szóló 1929:XXVIII. t.-c. 3. §-ából is. A szakasz első bekezdése szerint ugyan elsősorban a marhalevélen szereplő tulajdonostól kell követelni a húsforgalmi adót, a második bekezdés azonban kimondja, hogy az esetben, ha a marhalevélen nem is szerepel a „tényleges tulajdonos“, úgy ő az adóért a marhalevélen szereplő nem tulajdonossal együtt (az utóbbi nyilván büntetesképen) felelős.

A marhalevél magánjogi jelentősége az, hogy a maga bizonyító erejével épp úgy feleslegessé teszi a tulajdoni perben a *probatio diabolicat*, mint az ingatlanra nézve a telekkönyv. Márcsak ezért is megérdemlik az idevágó közigazgatási szabályok, hogy a civiljogász velük foglalkozzék.

A marhalevélkötelezettség alá eső állatokról nem kell az 1928: XIX. t.-c. 5. §-a és a fentidézett földművelésügyi miniszteri rendelet (az alábbiakban: R.) 11. §-a szerint minden körülmények között marhalevelet kiállítani, hanem csak akkor, ha az állat élők közti elidegenítés vagy örökölés tárgya, ha azt más községbe, állatvásárra, kiállításra elhajtják, közfogyasztásra levágják,